

ANGEL THUNDER

Επιχειρήσεις ανάκτησης προσωπικού

Μέσα από την ιστορία των πολεμικών αναμετρήσεών τους, οι αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις διατηρούσαν πάντοτε τη σταθερή θέση να ανακτούν το προσωπικό που έχει απομονωθεί σε επιχειρήσεις πίσω από τις εχθρικές γραμμές και από τις ζώνες αβεβαιότητας και κινδύνων. Από την ανάκτηση, όμως, πληρωμάτων αεροσκαφών, έχουμε περάσει πλέον στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας. Η απόδειξη των δυνατοτήτων που επιτρέπουν την υλοποίηση αυτής της δέσμευσης είναι οι ασκήσεις Angel Thunder. Παρακολουθήσαμε την πιο πρόσφατη από αυτές, συμμετέχοντας σε όλες τις φάσεις της δράσης.

Των Marnix Sap & Christiaan Sap/MIAS.Aero

Επιπλέον στοιχεία: Θ. Ψυρρής, Φ. Γ. Κ.

ΠΑ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ Αεροπορία, το AFDD (Air Force Doctrine Document) 2-1.6 περί Επιχειρήσεων Ανάκτησης Προσωπικού (Personnel Recovery Operations-PRO) αποτελεί τη βίβλο πάνω στο θέμα. Τα τελευταία χρόνια, όμως, έγινε και η βάση για τη μετεξέλιξη της δυνατότητας ανάκτησης πληρωμάτων αεροσκαφών που διατηρούσε μέχρι τότε σε ένα νέο «κοινό» σχήμα που επιτρέπει την ανάκτηση προσωπικού όλων των κλάδων των ενόπλων δυνάμεων από οπουδήποτε και οποτεδήποτε.

Οι PRO είναι πλέον αναπόσπαστο μέρος των αμερικανικών στρατιωτικών επιχειρήσεων και αντιμετωπίζονται σε όλο το φάσμα τους, αποτελώντας, όπως είναι ευνόητο, κρίσιμο παράγοντα αναφορικά με το ηθικό και τη μαχητική ικανότητα των φίλων δυνάμεων. Για τη USAF, αν και οι στόχοι μαζί με τα καθήκοντα έχουν διευρυνθεί σημαντικά, τα μέσα και οι μέθοδοι που επιτρέπουν την εκπλήρωσή τους παραμένουν τα ίδια: ειδικευμένο και καλά εκπαιδευμένο προσωπικό, σε συνδυασμό με κατάλληλα εξοπλισμένα αεροσκάφη.

Κλειδιά της επιτυχίας για το συγκεκριμένο είδος αποστολών είναι συνήθως η επιβίωση όλων εμπλεκόμενων και η ολοκληρωμένη εκπαίδευση

Επίδειξη μεταφοράς τραυματία στη διάρκεια ενός επεισοδίου της Angel Thunder 2008. Η άσκηση αποτελεί μετεξέλιξη των παραδοσιακών επιχειρήσεων CSAR.

Αεροσκάφη όπως τα A-10 Warthog έχουν το ρόλο συνοδείας RESCORT (Rescue Escort) των Pave Hawk με καθήκοντα υποστήριξης ναυτιλίας, αποψίλωση της εχθρικής παρουσίας και ένοπλης συνοδείας.

ση που κλιμακώνεται σε επίπεδα, από το αρχικό εισαγωγικό, την επιχειρησιακή διαθεσιμότητα, την ανανέωση και την αναβάθμιση επιχειρησιακών ικανοτήτων, την εκπαίδευση σε ειδικά καθήκοντα κ.ά. Δεδομένου, όμως, ότι οι επιχειρήσεις είναι πλέον διακλαδικές, εκτός της εκπαίδευσης μέσα στους κόλπους της USAF, οι μονάδες με καθήκοντα PRO συμμετέχουν σε τακτική βάση σε σχετικές διακλαδικές ασκήσεις, που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν το συνολικό δόγμα Ανάκτησης Προσωπικού (Personnel Recovery-PR).

Η Angel Thunder είναι σήμερα η μοναδική άσκηση του Πενταγώνου που καλύπτει όλο το φάσμα της σχετικής εκπαίδευσης και έχει σταδιακά αναπτυχθεί στη μεγαλύτερη δραστηριότητα επιχειρήσεων PR με πτυχές που άπτονται σε ανορθόδοξο πόλεμο αλλά και ασύμμετρες απειλές. Έχει σχεδιαστεί με γνώμονα να παρέχει ρεαλιστική εκπαίδευση, στο πλαίσιο αμερικανικής κυβερνητικής αντίδρασης, σύμφωνα με την Προεδρική Οδηγία Εθνικής Ασφάλειας αριθμός 12, που αναφέρει χαρακτηριστικά ότι: «... για την ανάκτηση και την επιστροφή στις ΗΠΑ πολιτικού και στρατιωτικού προσωπικού που έχει απομονωθεί ή αγνοείται σε εχθρικό/μη ασφαλές περιβάλλον ή έχει κριθεί απαραίτητο από τον υπουργό Άμυνας, κατά τη διάρκεια συμμετοχής του σε στρατιωτικές και μη επιχειρήσεις υπό την αιγίδα της αμερικανικής κυβέρνησης, θα χρησιμοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα πολιτικά, διπλωματικά και στρατιωτικά μέσα...». Η άσκηση υποστηρίζεται από την Air Combat Command (ACC) και το δόγμα του «Παγκόσμιου Πολέμου κατά της Τρομοκρατίας» (Global War on Terror) και υλοποιείται από την 23η Πτέρυγα (Wing Group) και το 563ο Rescue Group (RQG), με έδρα την αεροπορική βάση Davis-Monthan.

Η πρώτη Angel Thunder πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2006 μέσα στους κόλπους του 563ου RQG και με τη συνεργασία της 355ης Πτέρυγας Μαχητικών, που επίσης εδρεύει στην ίδια εγκατάσταση στην Αριζόνα. Μέχρι και το 2006, δεν υπήρχε μηχανισμός μέσα στο δόγμα έρευνας και διάσωσης μάχης της USAF που να μπορούσε να παράσχει ρεαλιστική εκπαίδευση PR. Όπως μας εξήγησε ο Ταγματάρχης Μπρετ Χάρντντ της 563ης Μοίρας Υποστήριξης Επιχειρήσεων: «εκείνη την εποχή οι μονάδες που είχαν καθήκοντα ανάκτησης προσωπικού δεν είχαν τον τρόπο να οργανώσουν διακλαδική εκπαίδευση σε τακτική βάση, λόγω των πολύ μεγάλων επιχειρησιακών απαιτήσεων στα διάφο-

ρα μέτωπα. Ακόμα όμως και όταν οργανωνόταν κάποια δραστηριότητα, αυτή ήταν συνήθως περιορισμένη σε στόχους και υλοποίηση, όχι πάντα τυποποιημένη, και ενέπλεκε πολλά εικονικά μέσα, κάτι που δε βοηθούσε στην αληθοφάνεια» και συνεχίζει: «επιπλέον, οι μονάδες μαχητικών με καθήκοντα εκτός ΗΠΑ έχουν την υποχρέωση να εκπαιδεύουν το προσωπικό τους σε διαδικασίες CSAR, αλλά σπάνια είχαν την ευκαιρία να τις πραγματοποιήσουν και δεν υπήρχαν σχετικά τυποποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα. Εξαιτίας αυτών των παραγόντων, η όποια εκπαίδευση δεν κάλυπτε το σύνολο των πιθανών σεναρίων, ενώ ποτέ δεν είχε πραγματοποιηθεί δραστηριότητα με πλήρη ροή πληροφοριών που εξασφάλιζαν μέσα C2ISR (Command and Control, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance) και δομές C4I».

Αυτή ακριβώς την περίοδο ο αρχηγός του γενικού επιτελείου αεροπορίας, ο Στρατηγός Μάικλ Μόσλεϊ, ανέθεσε στην Air Combat Command να δημιουργήσει ένα πρόγραμμα ασκήσεων CSAR/PR. Εκείνο που ξεκίνησε ως μια τοπική δραστηριότητα της Davis-Monthan το 2006, έγινε με την αιγίδα της AAC διακλαδική άσκηση το 2007. Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί ότι η «Ανάκτηση Προσωπικού» σε καμία περίπτωση δεν ταυτίζεται με τις τυπικές αποστολές CSAR που έχουν ως στόχο τη

διάσωση στρατιωτικού προσωπικού πίσω από τις εχθρικές γραμμές. Η νέα επεκταμένη δραστηριότητα μπορεί να περιλάβει και την ανάκτηση πολιτικού προσωπικού σε ειδικές αποστολές ή ακόμα και την παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις που δεν έχουν ακριβώς στρατιωτικό χαρακτήρα, χρησιμοποιώντας μέσα της Αεροπορίας.

Η Angel Thunder 2007 πραγματοποιήθηκε από τις 9 έως και τις 20 Ιουλίου και περιλάμβανε περίπου 200 άνδρες και γυναίκες από το 563ο και το 943ο Rescue Group, το 355ο Operations Group και το 55ο Electronic Combat Group μαζί με το Κέντρο Σχεδιασμού Επιχειρήσεων της 12ης Αεροπορίας (12th Air Force), που ήλθε στην Davis-Monthan AFB για να συντονίσει την άσκηση. Από πλευράς μέσων έλαβαν μέρος είκοσι τέσσερα αεροσκάφη, ανάμεσά τους έξι HH-60G Pave Hawk από την 55η, 66η και 305η RQS μαζί με δύο MH-60 της 23ης Μοίρας Ελικοπτέρων του Αμερικανικού Ναυτικού. Συμμετείχαν, επίσης, τρία HC-130 από την 71η και 79η RQS όπως και τέσσερα A-10 Warthog από τις 357η και 358η Μοίρες Μαχητικών (που έχουν έδρα την Davis-Monthan), ένα EC-130H Compass Call, επίσης από την τοπική 41η Μοίρα Ηλεκτρονικού Πολέμου, ένα E-3 AWACS και ένα KC-135R Stratotanker από την 197η ARS της Εθνοφρουράς της Αριζόνα. Επιπλέον, ασκήθηκαν δύο AH-64

Το HH-60G παραμένει η κύρια πλατφόρμα CSAR/PRO, αν και η USAF έχει επιχειρήσει δύο φορές μέχρι τώρα να το αντικαταστήσει, επιλέγοντας μια ειδική έκδοση του Chinook, το HH-47, χωρίς όμως επιτυχία.

Οι επιχειρήσεις Ανάκτησης Προσωπικού είναι πλέον αναπόσπαστο μέρος των αμερικανικών στρατιωτικών επιχειρήσεων και αντιμετωπίζονται σε όλο το φάσμα τους, αποτελώντας κρίσιμο παράγοντα αναφορικά με το ηθικό και τη μαχητική ικανότητα των φίλιων δυνάμεων.

Apache από το γειτονικό Western Army National Guard Aviation Training Site (WAATS), δύο UH-1N της 37ης Μοίρας Ελικοπτέρων, ενώ μια αξιοπρόσεκτη παρουσία ήταν ένα Aerostar Unmanned Aircraft System (UAS) και το συνοδό Cessna 182 Skylane του Εργαστηρίου Φυσικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Νέου Μεξικού. Δείγμα του ρυθμού της δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της Angel Thunder 2007 ήταν ότι στα 18 επεισόδια CSAR πραγματοποιήθηκαν 106 έξοδοι με 326,9 ώρες πτήσης, ενώ ασκήθηκαν 350 άνδρες και γυναίκες της CSARTF (Combat Search And Rescue Task Force).

Αλλαγή κλίμακας

Όπως προαναφέρθηκε, η άσκηση του 2007 ήταν απλώς η... δοκιμή για την πολύ μεγαλύτερη Angel Thunder 2008, με 890 εκπαιδευόμενους από την Αμερικανική Αεροπορία, συμμαχικές χώρες, αμερικανικές υπηρεσίες και διεθνείς οργανισμούς, που μαζί με τα 51 αεροσκάφη συνέθεσαν τη μεγαλύτερη και με διαφορά την πιο περίπλοκη άσκηση PRO στον κόσμο.

Στη δραστηριότητα συμμετείχε προσωπικό από ενεργές μονάδες της Αεροπορίας και του Στρατού, προσωπικό από την Εθνοφρουρά και την Εφεδρεία αλλά και από το National Reconnaissance Office (τον οργανισμό που διαχειρίζεται τα αμερικανικά μέσα συλλογής πληροφοριών), τα υπουργεία Εξωτερικών (DEA) και Δικαιοσύνης (FBI) και το National Geospatial Intelligence Agency. Επιπλέον, προσωπικό είχαν αποστείλει η Γερμανία, η Κολομβία και η Χιλή, ενώ με παρατηρητές συμμετείχε το Πακιστάν, το Μεξικό και ο Καναδάς. Είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτο ότι η κολομβιανή αντιπροσωπία περιλάμβανε και μέλη της δύναμης που είχε ολοκληρώσει την Επιχείρηση Checkmate, τη διάσωση δηλαδή της Ingrid Betancourt και δεκαεπτά άλλων ομήρων, στις 2 Ιουλίου 2008, από τοποθεσία όπου κρατούνταν από την ανταρτική οργάνωση FARC. Στη διάρκεια της Angel Thunder 2008 πραγματοποιήθηκαν 262 έξοδοι και 773,6 ώρες πτήσης με 25 περιστατικά και «διάσωση» 138 ατόμων, μια σημαντική κλιμάκωση από την προηγούμενη χρονιά.

Η άσκηση σχεδιάστηκε για να προσφέρει ρεαλιστική εκπαίδευση και

για αυτόν το σκοπό είχε μια ιδιαιτερότητα όπως μας εξήγησε ο ταγματάρχης Μπρετ Χάρντντ: «η άσκηση σχεδιάστηκε από πάνω προς τα κάτω. Οι μονάδες που επρόκειτο να ασκηθούν συμμετείχαν από την πρώτη στιγμή στη σχεδίαση. Ήλθαν στην αρχική σύσκεψη δύο μήνες πριν από τη δραστηριότητα και μας εξήγησαν σε τι θέλουν να εκπαιδευτούν. Έτσι είναι από τις σπάνιες φορές όπου οι μονάδες, και όχι η ηγεσία, καθόρισαν τους στόχους της άσκησης και στη διάρκειά της ολοκληρώθηκαν 203 αντικειμενικοί σκοποί σε 18 επεισόδια». Ο συνδυασμός μονάδων με διαφορετικό προφίλ και εμπειρία δεν ήταν εύκολος, αλλά το τελικό αποτέλεσμα ήταν πολύ κοντά στον επιθυμητό στόχο «εκπαιδύσεως όπως πρόκειται να πολεμήσεις», που αποτελεί αρχή όλων των εκπαιδύσεων της διοίκησης της ACC.

Οι 5 φάσεις

Η «Ανάκτηση Προσωπικού» έχει τέσσερις πυλώνες -Προετοιμασία, Σχεδίαση, Εκτέλεση, Προσαρμογή- και πέντε φάσεις.

Η **ενημέρωση**, και μάλιστα όσο το δυνατόν γρηγορότερα και ακριβέστερα, είναι η αρχή κάθε διαδικασίας PRO και αποτελεί έτσι την πρώτη φάση της. Ο χρόνος αντίδρασης και το είδος των επιχειρήσεων εξαρτώνται από την εχθρική παρουσία κοντά ή στη διαδρομή προς την τοποθεσία των ατόμων που πρέπει να ανακτηθούν, τις μετεωρολογικές συνθήκες, τα διαθέσιμα μέσα και άλλους παράγοντες.

Η **ανάθεση** είναι η δεύτερη φάση καθώς και η εφαρμογή μέτρων για τον εντοπισμό των προς ανάκτηση ατόμων (IP-Isolated Personnel), συμπεριλαμβανομένης ηλεκτρονικής επιτήρησης, αναγνώρισης, δορυφορικών μέσων, αναφορών αλλά και οπτικής παρατήρησης από ομάδες PRO. Η δύναμη που θα εκτελέσει την ανάκτηση δρα συνήθως με βάση πληροφορίες που έχουν συλλεχθεί και προωθηθεί σε σχεδόν πραγματικό χρόνο, ειδικά σχετικά με τη θέση του IP. Εάν πρόκειται για διάσωση προσωπικού που δε βρίσκεται σε εχθρικά χέρια, σημαντικό βήμα είναι η υποστήριξη που μπορεί να περιλαμβάνει από τη δημιουργία επικοινωνίας για ενημέρωση, τη ρίψη εφοδίων από αέρος έως και την καταστολή της εχθρικής δραστηριότητας στην περιοχή

ενδιαφέροντος. Εάν απαιτηθεί, ειδικό προσωπικό, όπως CRO (Combat Rescue Officers) ή PJ (Para Rescue Specialists), μαζί με τον εξοπλισμό του προτοποθετείται για να υποστηρίξει την επιχείρηση.

Η τρίτη και τέταρτη φάση των PRO είναι ο **σχεδιασμός** και η **υλοποίηση**. Με την έλευση της πληροφορίας για ένα περιστατικό PR, οι πυρήνες συντονισμού ανάκτησης προσωπικού PRCC (Personnel Recovery Coordination Cell) εκτιμούν την κατάσταση και αξιολογούν την πιθανότητα εκτέλεσης της επιχείρησης. Όταν αυτή η εκτίμηση είναι θετική, οι μονάδες που θα την υλοποιήσουν διατάσσονται ώστε να εκπονήσουν λεπτομερή σχέδια. Επειδή η τελική απόφαση της έναρξης της επιχείρησης μπορεί να ληφθεί οποιαδήποτε στιγμή, ταυτόχρονα οι μονάδες που σχεδιάζουν, μαζί με εκείνες που θα κριθούν απαραίτητες για την υποστήριξη, μπαίνουν σε επιφυλακή.

Από τη φύση τους οι PRO είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες, σε ό,τι αφορά το χρονικό πλαίσιο υλοποίησής τους. Ιστορικά αποδεικνύεται ότι, εάν μια τέτοια διάσωση/ανάκτηση δεν πραγματοποιηθεί μέσα σε διάστημα τριών ή τεσσάρων ωρών από την έναρξη του περιστατικού, οι πιθανότητες επιτυχίας μειώνονται στο 20%, ενώ ιδανικά μία PRO πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε χρονικό διάστημα δύο ωρών.

Η πέμπτη και τελευταία φάση είναι η **επανάταξη** του προσωπικού που ανακτήθηκε, διαδικασία που αρχίζει από τη στιγμή της διάσωσης και συνεχίζεται για όσο χρειαστεί.

Στην περίπτωση της Angel Thunder 2008 και για όλη τη διάρκειά της, διατέθηκε ένα σύνολο από έντεκα Sikorsky HH-60G Pave Hawk που προέρχονταν από όλες τις σχετικές μονάδες της USAF: 55η Μοίρα Διάσωσης (RQS) (Davis-Monthan AFB), 66η RQS (Nellis), 305η RQS Air

Force Reserve (Davis-Monthan AFB) και 129η RQS Air National Guard (Moffett Field). Συνοδεύονταν από τρία HC-130P King από την 79η και την 71η RQS. Το HC-130P είναι η κύρια πλατφόρμα σταθερών πτερύγων για επιχειρήσεις PRO με κύρια αποστολή να επιμκύνουν την ακτίνα δράσης των ελικοπτέρων Pave Hawk. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις, το βάθος μέσα στο πεδίο μάχης που πρέπει να γίνει η ανάκτηση του προσωπικού είναι τέτοιο που τα ελικόπτερα πρέπει να ανεφοδιαστούν στον αέρα πάνω από εχθρικό έδαφος. Εκτός όμως από το ρόλο τους ως ιπτάμενα τάνκερ, αυτά τα τροποποιημένα Hercules χρησιμοποιούνται για ρίψη και ανάκτηση ομάδων ή ανεφοδιασμό με υλικά των επίγειων δυνάμεων ή των IP. Επιπλέον, τα HC-130P έχουν ειδικό εξοπλισμό επικοινωνιών ώστε να δρουν ως εναέριοι σταθμοί αναμετάδοσης, επιτρέποντας το συντονισμό επιχειρήσεων σε μεγάλες αποστάσεις. Άλλες συμμετοχές αφορούσαν MC-130P από την 130ή RQS ANG και την 550ή SOS, ένα C-130E από την 71η RQS, ένα EC-130H Compass Call από την 355η WG, τρία E-3 Sentry από την 964η AACS, ένα C-17 Globemaster III και δύο KC-135R Stratotanker της 161ης ARW της Arizona Air National Guard. Η Εθνοφρουρά της Αριζόνα παρείχε επίσης τέσσερα AH-64D Longbow, που υπηρετούν με το 1-285 Attack Reconnaissance Battalion από το γειτονικό WAATS (Western Army National Guard Aviation Training Site). Εξάλλου, αξιοσημείωτη ήταν η παρουσία ενός Bell 412, ενός Cessna Citation και ενός ATR-42 που χρησιμοποιεί η Υπηρεσία Δίωξη Ναρκωτικών DEA (Drug Enforcement Administration), ενώ η Γερμανική Αεροπορία έστειλε τέσσερα Tornado IDS από το κέντρο εκπαίδευσης που διατηρεί στην αεροπορική βάση Holloman σε ρόλο κρούσης και καταστολής αεράμυνας.

Αν και δεν αποτελούσαν μέρος της δύναμης που εξυπηρετούσε άμεσα τις δυνάμεις ανάκτησης, τρία UH-1N Twin Huey της AFSPC (Air Force Space Command) και ένα της 512 RQS, AETC, προσέφεραν επίσης τις υπηρεσίες τους. Επίσης, η αρχική πρόθεση του Αμερικανικού Ναυτικού να μετασχει ανακαιτίστηκε από τη μη διαθεσιμότητα MH-60, ενώ για λόγους κόστους αποκλείστηκε και η συμμετοχή UAV. Τέλος, δέκα A-10 Warthog της 354ης Μοίρας Μαχητικών προσέφεραν συνοδεία RE-SCORT (Rescue Escort) στα Pave Hawk στη διάρκεια επιχειρήσεων διάσωσης. Η τελευταία περιλαμβάνει υποστήριξη ναυτιλίας, αποψίλωση της εχθρικής παρουσίας και ένοπλα συνοδεία. Σε περιβάλλον πολλών απειλών, η συμβολή των A-10 μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα κρίσιμη και αυξάνει τις πιθανότητες μιας επιτυχούς ανάκτησης/διάσωσης. Έτσι, τα πληρώματα που αναλαμβάνουν ρόλο Rescort εκπαιδεύονται ειδικά για τα καθήκοντα αυτά: συνοδεία σε μέσα και μικρά ύψη, άμυνα των μέσων διάσωσης στην εκτέλεση της αποστολής και στην αντιμετώπιση της εχθρικής αντίδρασης. Τα Warthog, βέβαια, εκτός του ρόλου Rescort σε αποστολές PRO/CSAR, εκτελούν την αποστολή γνωστή ως «Sandy One». Έτσι, ένα από τα A-10 που είναι παρόντα γίνεται ο τοπικός συντονιστής ως Διοικητής Αποστολής Διάσωσης (RMC-Rescue Mission Commander), αναλαμβάνοντας τη διοίκηση από τον Τοπικό Διοικητή (OSC-On-Scene Commander). Ο τελευταίος είναι ο επικεφαλής που ξεκινά τη διαδικασία ανάκτησης/διάσωσης στην περιοχή του αντικειμενικού σκοπού, μέχρις ότου φτάσουν οι ειδικευμένες δυνάμεις. Αυτός μπορεί να είναι κάθε ιπτάμενη πλατφόρμα στην περιοχή, ακόμα και ο «wingman» του σχηματισμού, εάν πρόκειται για αεροσκάφος που έχει καταρριφθεί, ή ο σύνδεσμος, αν πρόκειται για ομάδα εδάφους. Αρχικό μέλημά του είναι η εξασφάλιση επικοινωνίας με το IP και η μετάδοση πληροφοριών στο Κέντρο Επιχειρήσεων. Ο OSC θα παραδώσει τα καθήκοντά του στον RMC ή στον επικεφαλής της ομάδας διάσωσης, με την άφιξη του τελευταίου στην περιοχή. Ο Διοικητής Αποστολής Διάσωσης είναι ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό σε τακτικές και διαδικα-

Η εκπαίδευση, στο πλαίσιο των επιχειρήσεων Ανάκτησης Προσωπικού, περιλαμβάνει τη δυνατότητα παροχής ιατρικής βοήθειας σε περιβάλλον μάχης ή σε αποστολές ανθρωπιστικού χαρακτήρα.

Το HC-130P είναι η κύρια πλατφόρμα σταθερών πτερύγων για επιχειρήσεις Ανάκτησης Προσωπικού με κύρια αποστολή να επιμκύνουν την ακτίνα δράσης των ελικοπτέρων Pave Hawk.

σίες CSAR με άμεσο μέλημα τον εντοπισμό, την ταυτοποίηση και την προστασία του IP μέχρι την άφιξη των μέσων ανάκτησης/διάσωσης. Ο RCM ελέγχει όλα τα μέσα που έχουν διατεθεί για την προσπάθεια «Ανάκτησης Προσωπικού» - συμπεριλαμβανομένων, αλλά χωρίς να περιορίζονται σε μέσα, RECORD και SEAD-, αεροσκάφη κρούσης και όλες τις πλατφόρμες εναέριου ανεφοδιασμού. Η αποστολή Sandy ανατίθεται συνήθως σε έμπειρους χειριστές που έχουν επιλεγεί και εκπαιδευτεί ειδικά για την περίπτωση.

Davis-Monthan: Η προφανής επιλογή

Καθώς η «Ανάκτηση Προσωπικού» είναι μια παραδοσιακή αποστολή του εκτελεί η USAF, ο κλάδος προσαρμόζει συνεχώς τα μέσα που διαθέτει στις ανάγκες των αποστολών PRO, ενώ τα τελευταία χρόνια βελτιστοποιεί αυτές τις δυνατότητες με γνώμονα το διακλαδικό/διασυμμαχικό δόγμα. Μέσα από αυτό το πρίσμα, οι ασκήσεις Angel Thunder είναι οι μόνες που προσφέρουν εκπαίδευση σε όλο το φάσμα των πιθανών σεναρίων, συμπεριλαμβανομένου του ανορθόδοξου πολέμου και των ασύμμετρων απειλών και σε αναφορά με τις προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίσει μια εκστρατευτική δύναμη, η Air Expeditionary Force (AEF). Αν και αρχικά οι Angel Thunder πραγματοποιήθηκαν στην Davis-Monthan, λόγω της έδρας εκεί των περισσότερων σχετικών μονάδων, η απόφαση για τη συνέχιση της διεξαγωγής τους σε αυτήν την τοποθεσία ήταν προφανής από πολλές πλευρές. Εκτός του ότι η συγκεκριμένη αεροπορική βάση απαιτεί ελάχιστες μετακινήσεις για τις ασκούμενες μονάδες, η τοποθεσία γειννιάζει με πολλά πεδία εκπαίδευσης και βολών. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονται η ζώνη στρατιωτικών επιχειρήσεων Tombstone MOA (Military Operations Areas), το συγκρότημα εκπαίδευσης και πεδίων βολής Barry Goldwater, το πεδίο πυραυλικών δοκιμών White Sands και η εγκατάσταση εκπαίδευσης Playas Urban Training Facility. Η τελευταία ανήκει στο ευρύτερο συγκρότημα PTRC (Playas Training and Research Center) στο Νέο Μεξικό, όπου η μικρή πόλη χτίστηκε στη δεκαετία του '70 για να υποστηρίξει ένα γειτονικό ορυχείο χαλκού, το οποίο όμως εγκαταλείφθηκε το 1990. Έτσι, η Πλάγιας ήλθε να προστεθεί στις πολλές πόλεις-φαντάσματα που υπάρχουν στην αμερικανική Δύση, αλλά στις αρχές της δεκαετίας του '00 μετατράπηκε σε εγκατάσταση εκπαίδευσης ειδικών επιχειρήσεων και αντιτρομοκρατικού αγώνα. Σήμερα, στα 640 εκτάρια της υπάρχουν 250 σπίτια για το προσωπικό που εκπαιδευτεί εκεί, ενώ σε 1.200 εκτάρια δίπλα της υπάρχουν μία από τις πιο σύγχρονες υποδομές για δραστηριότητες που υποστηρίζουν το αμερικανικό δόγμα Homeland Security, συμπεριλαμβανομένου και ενός διαδρόμου 5.000 ποδών για μικρά αεροπλάνα.

Τα σενάρια

Οι ασκήσεις αντλούν τα σενάρια τους σχεδόν αποκλειστικά από την τρέχουσα δραστηριότητα της CENTCOM (CENTral COMmand) από τα θέατρα επιχειρήσεων στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν. Οι επιχειρήσεις Ανάκτησης Προσωπικού απαιτούν ένα προσεκτικά συνδυασμένο και ισορροπημένο μίγμα δυνάμεων. Έτσι, στη διάρκεια της Angel Thunder 2008, διασώστες, ομάδες μάχης, προσωπικό υποστήριξης και συλλογής πληροφοριών, αεροσκάφη CSAR και παροχής προστασίας και άλλα μέσα από διαφορετικούς κλάδους των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων και υπηρεσιών συνεργάστηκαν σχηματίζοντας «πακέτα», όπου ο καθένας συνέβαλε ανάλογα με τις δυνατότητες και την εκπαίδευσή του. Από την άλλη, η άσκηση είχε σχεδιαστεί ειδικά για να εξυπηρετήσει τη διακλαδικότητα αλλά και να μεταφέρει δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρίες σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων CSAR, αντιμετώπισης ασύμμετρων απειλών και ανορθόδοξου πολέμου καθώς και αντίδρασης σε καταστροφές ή άλλες κρίσεις. Μέχρι και σήμερα, προσωπικό από διαφορετικές υπηρεσίες και κλάδους έχει τις δικές του τακτικές, τεχνικές και διαδικασίες. Έτσι, η ευκαιρία να επιχειρήσουν από κοινού δίνει τη δυνατότητα σε κάποιες από τις διαχωριστικές γραμμές που υπάρχουν σήμερα να πέσουν, και όλοι να μοιραστούν κοινά μαθήματα και εμπειρίες. Προτεραιότητα της άσκησης είναι η εκπαίδευση σε PRO σε όλο το φάσμα των επιχειρησιακών δυνατοτήτων που περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές συμμετοχές ανάμεσά τους CAF (Combat Air Forces), SOF (Special Operations Forces), ODA (US Army Operational Detachment) και την ειδική Μοίρα της USAF STS (Special Tactics Squadron), μέσα Rescort/Strike (A-10/AH-64), στοιχεία του δόγματος «Lightning Bolt» (βλ.

Σε υποστηρικτικό ρόλο δρούσαν UH-1N Twin Huey της AFSPC (Air Force Space Command).

Το EC-130H Compass Call είναι πλατφόρμα ηλεκτρονικού πολέμου με δυνατότητες ηλεκτρονικής κρούσης εναντίον εχθρικών δυνατοτήτων C3, ανήκοντας στα εθνικά μέσα των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων υπό τη διαχείριση της USAF.

Τα Warthog, εκτός του ρόλου Rescort, εκτελούν και την αποστολή γνωστή ως «Sandy One», τον τοπικό δηλαδή συντονισμό της επιχείρησης.

παρακάτω), διεθνείς συμμετοχές και Κέντρα διοίκησης Επιχειρήσεων Διάσωσης (Rescue Operation Centers-ROC) C4ISR.

Ο επικεφαλής της άσκησης Angel Thunder 2008, Συνταγματάρχης Λι Ντιπάλο, μας εξηγεί: «στο πλαίσιο του δόγματος επιχειρήσεων, η Lightning Bolt είναι μια μικρή δύναμη από τρία ελικόπτερα με πολύ μικρές ανάγκες υποστήριξης (small logistics footprint), που μπορεί να αναπτύχθει με πολύ μικρή προειδοποίηση. Αυτή η πρακτική της ταχείας ανάπτυξης μικρών «πακέτων» από αεροπλάνα και ελικόπτερα επιδείχθηκε επισταμένα στην Angel Thunder και αποδείχθηκε ιδιαίτερα επιτυχημένη σε όλα τα σενάρια στα οποία ενσωματώθηκε. Το ίδιο έγινε και για τα αναδυόμενα Κέντρα διοίκησης Επιχειρήσεων Διάσωσης (ROC), το μοντέλο των οποίων εξελίχθηκε και δοκιμάστηκε μέσα από πραγματικές ανάγκες όπως οι φυσικές καταστροφές που προκάλεσαν οι πρόσφατοι τυφώνες Ike και Gustav».

Το δόγμα των ROC προβλέπει τη χρήση εύκολα μετακινούμενων μονάδων διοίκησης και ελέγχου, γνωστών ως «Base X», που επιτρέπουν την αυτόνομη διεξαγωγή επιχειρήσεων χωρίς άλλη υποδομή σπουδίοτε στον κόσμο. Αυτές οι μονάδες χρησιμοποιούν ειδικά σχεδιασμένα αναδιπλούμενα καταφύγια για τη στέγαση του προσωπικού και του σχετικού εξοπλισμού, καθένα από τα οποία μπορεί να στηθεί από ομάδες των 10-15 ατόμων μέσα σε 20 λεπτά και να αναδιαταχθεί οποιαδήποτε στιγμή, ανάλογα με τις ανάγκες. Ο συνταγματάρχης Ντιπάλο συνεχίζει: «το 563ο RQG ROC εξελίχθηκε με βάση τα μαθήματα που αποκομίσαμε από την άσκηση Angel Thunder 2006 και αναπτύχθηκε επιχειρησιακά για πρώτη φορά στη διάρκεια της περιόδου τυφώνων του 2008, ενεργώντας μάλιστα σε δύο από αυτούς (Gustan και Ike) όπου συντόνισε 27 επιχειρήσεις διάσωσης».

Επιστρέφοντας στην Angel Thunder 2008, η άσκηση εξελίχθηκε γύρω από δύο κύριες φάσεις, που κλιμακώθηκαν σε δυσκολία στη διάρκεια της διαδικασίας. Η πρώτη φάση (1-5 του περασμένου Δεκεμβρίου) αφο-

ρούσε επιμέρους επιχειρήσεις, σχεδιασμένες γύρω από τις συγκεκριμένες ανάγκες μονάδων, συνήθως με τρία επεισόδια την ημέρα, πρώτη ενημέρωση στις 03:00 και τελευταία απενημέρωση μετά τις 24:00. Η δεύτερη φάση (8-12 Δεκεμβρίου) αποτελούνταν από μεγαλύτερα σενάρια που είχαν να κάνουν με όλο το φάσμα του αντικειμένου εκπαίδευσης, εμπλεκοντας πάντα περισσότερες μονάδες και πάλι όμως στους ίδιους ρυθμούς των τριών επεισοδίων την ημέρα.

Οι αποστολές της πρώτης εβδομάδας περιλαμβάνουν CSARTF ελικόπτερων και αεροπλάνων, υποστήριξη PR με αυτοκινητοπομπές, αποστολές απαγόρευσης πεδίου μάχης, υγειονομική υποστήριξη συμπεριλαμβανομένης και εκκένωσης τραυματιών, ανεφοδιασμό από αέρος κ.ά. Για να πάρετε μια ιδέα της πολυπλοκότητας των σεναρίων της πρώτης εβδομάδας, ένα από τα επεισόδια περιστρεφόταν γύρω από ένα σχηματισμό δύο F-16CG, στο ένα από τα οποία εμφανίστηκε βλάβη και ο πιλότος του αναγκάστηκε να το εγκαταλείψει πάνω από εχθρικά ελεγχόμενη περιοχή. Ο Νο 2 του σχηματισμού με κωδικό κλήσης «Viper 22» ανέφερε ότι είδε τον πιλότο του Viper 21 να εγκαταλείπει το αεροσκάφος και ότι το αλεξίπτωτό του άνοιξε κανονικά. Δεν υπήρξε, όμως, επικοινωνία με τον πιλότο που εγκατέλειψε στη συνέχεια, και η μόνη πληροφορία ήταν ότι αυτός κατέληξε σε μια ορεινή περιοχή όπου είχε αναφερθεί εχθρική παρουσία. Ειπώθηκε, επίσης, ότι η τελευταία γνωστή θέση του ήταν στο κέιλος μιας απότομης χαράδρας.

Σκοπός του σεναρίου ήταν να οδηγήσει τους σχεδιαστές της αποστολής στο συμπέρασμα ότι ο πιλότος που έπρεπε να διασωθεί ήταν τραυματισμένος, ίσως σοβαρά, κάτι που απαιτούσε άμεση ιατρική φροντίδα, και ότι η διάσωση ίσως αντιμετώπιζε εχθρική δραστηριότητα. Η διαδικασία περιλάμβανε τον αρχικό εντοπισμό του χειριστή από HC-130 και την ανάκτησή του από HH-60G με ειδική τεχνική αιώρησης. Επιπλέον, το HC-130 έριχνε νοσοκόμους αλεξιπτωτιστές PJ (Paramedic Jumpers) σε ασφαλή θέση, όπου θα προσγειωνόταν το ελικόπτερο διάσωσης, ώστε η κατάσταση του τραυματιζόμενου πιλότου να σταθεροποιηθεί πριν γίνει απόπειρα περαιτέρω μεταφοράς.

Οι PJ ή αλεξιπτωτιστές διασώστες (Para Rescue) είναι οι μόνοι άνδρες

Στην Ανάκτηση Προσωπικού απαιτείται συνεργασία από ένα ισορροπημένο μίγμα δυνάμεων που συμπεριλαμβάνει διασώστες, ομάδες μάχης, προσωπικό υποστήριξης και συλλογής πληροφοριών, αεροσκάφη CSAR και παροχής προστασίας και άλλα μέσα από διαφορετικούς κλάδους των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων και υπηρεσιών όπου ο καθένας συνέβαλε ανάλογα με τις δυνατότητες και την εκπαίδευσή του.

Μεταγωγικά C-130 υποστηρίζουν τις επιχειρήσεις στο σκέλος της ανάπτυξης Κέντρων διοίκησης Επιχειρήσεων Διάσωσης (ROC) οπουδήποτε χρειαστεί στον πλανήτη.

χωρημένες τοποθεσίες με τη βοήθεια ανεφοδιασμών στον αέρα, από όπου έπρεπε να μεταφερθούν 350 άτομα (εθελοντές) για την παροχή επείγουσας ιατρικής βοήθειας. Τα ίδια ελικόπτερα έπρεπε να μεταφέρουν πίσω εφόδια, μια περίπλοκη διαδικασία χρονικού συντονισμού και υποστήριξης των ιπτάμενων τάνκερ.

Ένα σενάριο διάσωσης ομήρων ενσωματώθηκε στο παραπάνω, με «πρωταγωνιστή» μάλιστα τον υφυπουργό Άμυνας Τσαρλς Ρέι, που επισκέφθηκε την περιοχή της άσκησης και έπαιξε το ρόλο του επικεφαλής της αποστολής παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας στη Βαλσούρα. Με φυσική παρουσία στο χώρο της άσκησης, ο Αμερικανός αξιωματούχος μαζί με την ακολουθία του και κυβερνητικά στελέχη έπεσαν σε ενέδρα ανταρτών, ενώ μετέβαιναν οδικά στην περιοχή του σεισμού. Σε αυτήν τη φάση, υπήρξε και εμπλοκή ειδικών δυνάμεων, αν και χρησιμοποιήθηκαν κυρίως τα μέσα που ήταν διαθέσιμα επιτόπου.

Το μέλλον

Οι ασκήσεις Angel Thunder έχουν εξελιχθεί πλέον στη μεγαλύτερη εκπαιδευτική δραστηριότητα για Ανάκτηση Προσωπικού και Έρευνα-Διάσωση Μάχης, έχοντας μάλιστα αποκτήσει ήδη και διεθνή συμμετοχή. Όλες, μάλιστα, οι ενδείξεις είναι ότι θα έχει την ίδια πορεία με άλλες αμερικανικές ασκήσεις (Red Flag, Green Flag), που έχουν γίνει πλέον πρότυπα του είδους. Είναι, μάλιστα, χαρακτηριστικό ότι οι αρχικές συναντήσεις για την επόμενη Angel Thunder που θα γίνει ανάμεσα στις 12 και 23 Απριλίου 2010 έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από τον περασμένο Απρίλιο. Υπάρχει ακόμα και φημολογία ότι η άσκηση ή κάποια δραστηριότητά της θα ενταχθεί σε νατοϊκό σχεδιασμό, ενώ στο αμερικανικό πλαίσιο θα υπάρχουν δύο ετήσιες ασκήσεις, μία στην ανατολική και μία στη δυτική πλευρά των ΗΠΑ. Μέχρις ότου όμως επιβεβαιωθούν αυτές οι εξελίξεις, άνδρες και γυναίκες που μετέχουν στην άσκηση θα είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για να φέρουν σε πέρας μια δύσκολη και ιδιαίτερα απαιτητική αποστολή, την ανάκτηση προσωπικού, διασφαλίζοντας τόσο τη ζωή του όσο και τη δική τους. ↓

των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων που είναι εκπαιδευμένοι να φέρουν σε πέρας τόσο συμβατικές όσο και ανορθόδοξες αποστολές διάσωσης. Η εκπαίδευσή τους, εκτός των επιχειρήσεων Ανάκτησης Προσωπικού, περιλαμβάνει τη δυνατότητα παροχής ιατρικής βοήθειας σε περιβάλλον μάχης ή σε αποστολές ανθρωπιστικού χαρακτήρα. Αναπτύσσονται με οποιοδήποτε τρόπο είναι διαθέσιμος, από αέρος, ξηράς ή και θάλασσας, και ακολουθούν τη διαδικασία ταυτοποίησης του διασωθέντα, εξαγωγής του σε ασφαλέστερο περιβάλλον, περίθαλψη, σταθεροποίησης της κατάστασής του και εκκένωσης, ενώ παράλληλα πρέπει να διαφεύγουν της εχθρικής παρουσίας.

Στην τελική φάση του επεισοδίου, Pave Hawk ανακτούν τον πιλότο και την ομάδα των PJ, ενώ A-10 και Apache προσφέρουν εναέρια κάλυψη και συνοδεία. Επιπλέον, ένα EC-130H υπερίπταται της περιοχής σε ρόλο πλατφόρμας αναμετάδοσης επικοινωνιών, ενώ ένα E-3 AWACS συντονίζει από αέρος την επιχείρηση. Στις περισσότερες περιπτώσεις εί-

ναι το τελευταίο που αναλαμβάνει το συντονισμό, λόγω της υπέρτερης υποδομής επικοινωνιών που διαθέτει. Εάν δεν είναι διαθέσιμο, τότε αυτόν το ρόλο αναλαμβάνει ένα HC-130P King. Τα σενάρια της δεύτερης εβδομάδας ήταν προοδευτικά δυσκολότερα, ενώ ενσωμάτων και στοιχεία όπως βολές με πραγματικά πυρομαχικά, νυχτερινές CSARTFT αλλά και αποστολές αντίδρασης σε περίπτωση φυσικών καταστροφών, διάσωσης ομήρων και αντιμετώπιση καταστάσεων με μαζική παρουσία θυμάτων.

Ένα από τα σενάρια αφορούσε την αντιμετώπιση κατάσταση έπειτα από σεισμό στην εικονική χώρα Βαλσούρα, ο οποίος εκδηλώθηκε στις 3 Δεκεμβρίου και άφησε πίσω του εκατοντάδες νεκρούς και χιλιάδες τραυματίες και άστεγους. Η διεθνής κοινότητα αντέδρασε με τη συγκέντρωση εφοδίων για την ανακούφιση των σεισμοπλήκτων, αλλά η βοήθεια δε θα έφτανε παρά αρκετές ημέρες αργότερα. Έτσι και ενώ η κατάσταση στην περιοχή που έπληξε ο σεισμός άρχισε να γίνεται κρίσιμη,

η κυβέρνηση της Βαλσούρα ζήτησε τη βοήθεια των δυνάμεων Angel Thunder. Το σχετικό αίτημα διαβιβάστηκε μέσω του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στις αμερικανικές αρχές και στις 6 Δεκεμβρίου διατέθηκε μία μικτή δύναμη HH-60 και HC-130. Παράλληλα, C-130E μετέφεραν στην περιοχή ένα ROC (Rescue Operations Centre) για το συντονισμό της επιχείρησης. Το κέντρο επιχειρήσεων στήθηκε στο διεθνές αεροδρόμιο της Βαλσούρα, από όπου τέσσερα HC-130 ξεκίνησαν να πετούν τόσο σε αποστολές έρευνας-διάσωσης όσο και υποστηρίζοντας με εναέριους ανεφοδιασμούς τα HH-60. Τα Pave Hawk επιχειρούσαν από πρόχειρες βάσεις κοντά στην πληγείσα περιοχή, μεταφέροντας τραυματίες προς νοσοκομεία στην πρωτεύουσα της χώρας και επιστρέφοντας με εφόδια. Αντικειμενικοί σκοποί αυτού του επεισοδίου ήταν η μεταφορά, η εγκατάσταση και η λειτουργία του ROC μέσα σε 12 ώρες από την άφιξη του καθώς και η ανάπτυξη τεσσάρων HH-60 με τη βοήθεια δύο C-17. Τα ελικόπτερα έπρεπε στη συνέχεια να πετάξουν σε προκε-